

GUIA DOCENT
DRET PENITENCIARI

Coordinació: SALAT PAISAL, MARC

Any acadèmic 2018-19

Informació general de l'assignatura

Denominació	DRET PENITENCIARI		
Codi	101832		
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA		
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter
	Grau en Dret	4	OPTATIVA
Modalitat	Presencial		
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6		
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	3	3
	Nombre de grups	1	1
Coordinació	SALAT PAISAL, MARC		
Departament/s	DRET PÚBLIC		
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.		
Idioma/es d'impartició	Català		
Horari de tutoria/lloc	Dilluns, de 17.00 a 19.00. Despatx 2.12		

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
SALAT PAISAL, MARC	msalat@dpub.udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura constitueix un complement indispensable per a qui aspiri a tenir una formació integral com penalista. És bo tenir ben assentats, doncs, els coneixements de Dret penal I.

Cal dur a classe un Codi penal actualitzat (LO 1/2015) i la LO 1/79 general penitenciària amb el Reglament.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Aquesta assignatura té com a objectiu principal dotar a l'estudiant dels coneixements bàsics del Dret penitenciari espanyol. En concret es pretén que l'alumne conegui el sistema d'execució de sancions penals, en general, i el de la pena de presó, en particular.

Competències

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels Drets Humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

Competències específiques de la titulació

- Capacitat per assessorar sobre les possibles respostes a un problema jurídic, en diversos contextos, i dissenyar estratègies que condueixin a les diferents solucions
- Adquisició d'una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i el desenvolupament de la dialèctica jurídica
- Demostrar coneixement de les característiques, esquemes conceptuals, institucions i procediments del sistema jurídic
- Capacitat per percebre i assimilar el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la seva necessària visió transdisciplinària

Competències transversals de la titulació

- Capacitat d'iniciativa, creativitat i lideratge (C. Sistèmica)

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMA 1. - INTRODUCCIÓ. Sistema de sancions penals i execució penal. Concepte, naturalesa i principis del Dret d'execució de penes i mesures de seguretat.

TEMA 2.- FUNCIONAMENT I EVOLUCIÓ DEL SISTEMA PUNITIU ESPANYOL: L'evolució en l'ús de la presó. Tipologia delictes i delinqüents a la presó. Comparativa de l'ús de la pena de presó. Les alternatives a la presó i la seva influència en l'ús de la pena de presó.

TEMA 3.- EXECUCIÓ DE PENES I PLURALITAT DE DELICTES: Acumulació jurídica. Diferències amb la refundició. Principals problemes.

TEMA 4.- EXECUCIÓ DE MESURES ALTERNATIVES A LA PRESÓ I FORMES SUBSTITUTÒRIES. El problema de les penes curtes de presó. Aspectes de política-criminal i perspectiva de futur. Els Treballs en Benefici de la Comunitat. La localització permanent. Formes substitutives de l'execució de les penes privatives de llibertat: especial referència a la suspensió de penes.

TEMA 5. - L'EXECUCIÓ DE LA PENA DE PRESÓ (I). Evolució històrica. Sistemes de compliment de la pena de presó. Els principis de la Llei orgànica general penitenciària. La relació jurídic-penitenciària. Els establiments penitenciaris.

TEMA 6. - L'EXECUCIÓ DE LA PENA DE PRESÓ (II). Règim penitenciari. Estatut jurídic de l'intern: drets i deures. El règim disciplinari a la presó. Mesures de seguretat i vigilància. Les relacions amb l'exterior.

TEMA 7. - TRACTAMENT PENITENCIARI I EXCARCERACIÓ. El sistema d'individualització científica. Programes específics de tractament. Relació entre classificació i règim. Refosa de condemnes i acumulació jurídica. El tercer grau penitenciari i el compliment de la pena en semilibertat. La llibertat condicional. Liquidació de condemna i llicenciament definitiu.

TEMA 8. - CONTROL JURISDICCIONAL DE L'EXECUCIÓ PENITENCIÀRIA. El jutge de vigilància penitenciària. Atribucions i funcions específiques. Recursos contra les decisions dels jutges de vigilància.

TEMA 9. - EXECUCIÓ DE MESURES DE SEGURETAT. Classes i contingut de les mesures. Penes privatives i no privatives de llibertat. Execució en cas de concurrència de penes i mesures: el sistema vicarial.

TEMA 10.- PENOLOGIA COMPARADA.

Eixos metodològics de l'assignatura

L'assignatura de Dret penitenciari combinarà:

- Classes magistrals
- Resolució de casos pràctics que es plantejaran durant el curs.
- La realització d'un treball en grup sobre un tema que s'acordarà amb el professor.
- L'assistència a conferències / seminaris organitzats des de l'àrea de Dret penal.

Així mateix, es plantejarà la possibilitat de realitzar una visita al CP de Ponent.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Pla de desenvolupament que es preveu*:

5 de febrer: Presentació de l'assignatura.

12 de febrer: Tema 1 i 2.

19 de febrer: Tema 2 i 3.

26 de febrer: Tema 4.

5 i 12 de març: Tema 4.

19 de març: Tema 5.

26 de març: Test 1r parcial

2 d'abril: Conferència.

9 d'abril: Tema 6.

16 d'abril: Setmana Santa

24 d'abril: 7.

30 de maig: Tema 7

7 de maig: Tema 8.

14 de maig: Tema 9.

21 de maig: Test 2n parcial.

Les exposicions dels treballs en grup es preveu que comencin a partir de mitjans d'abril.

*Aquest calendari es orientatiu i durant el curs es poden produir alteracions.

Sistema d'avaluació

L'avaluació es farà mitjançant dos proves parcials (test que inclou alguna mini pregunta i algun mini- cas pràctic), d'un valor del 37.5% del total de l'assignatura. Primera prova (temes 1-4). Data de realització: dia 26 de març, a les 16.00 a l'aula habitual.

Segona Prova, resta de temes. Data de realització: dia 21 de maig, a les 16.00 a l'aula habitual. Valor 37.5% del total.

La resta 20% correspon a la qualificació obtinguda en els casos pràctics i activitats que es proposin, d'acord amb la taula que s'adjunta. En concret s'haurà de fer una presentació per grups de 2/4 persones d'un tema que s'acordarà a principi de curs amb el professor de l'assignatura.

Activitats d'Avaluació	%
1r parcial	37.5
2n parcial	37.5

Activitats d'Avaluació	%
Resolució de casos pràctics	10
Mini treball de recerca	15
Assistència a les jornades acadèmiques organitzades des de l'àrea de Dret Penal	5

Per superar l'avaluació continua caldrà haver superat totes dues proves, i haver lliurat els casos pràctics i participat en les activitats que es desenvolupin.

Aquells que no superin o no puguin o vulguin seguir l'avaluació continuada tindran una prova final de desenvolupament de tot el temari. La prova tindrà lloc en la data prevista al calendari d'exàmens de la Facultat. A la prova final es podrà presentar qui vulgui pujar nota (no podrà baixar respecte de l'AC si treu pitjor qualificació).

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica:

- TAMARIT / GARCÍA ALBERO, et. alt. Curso de Derecho Penitenciario, Tirant lo Blanch, Valencia 2005.

Es recomanaran, si és el cas, lectures específiques per cada tema en les sessions presencials.

Bibliografia complementària:

- CERVELLÓ DONDERIS, Derecho penitenciario, Tirant lo Blanch, 2016.

- FERNÁNDEZ AREVALO /NISTAL BURÓN, Derecho penitenciario, Aranzadi, 2016.

- GARCÍA VALDES, et al, Derecho penitenciario: enseñanza y aprendizaje, Tirant lo Blanch, 2015.

- JUANATEY DORADO, Manual de Derecho penitenciario, Lustel, 2016.

- LANDA GOROSTIZA (Dir.), Prisión y alternativas en el nuevo Código Penal tras la reforma de 2015, Oñati, 2017.

- MIR PUIG, Derecho penitenciario: el cumplimiento de la pena privativa de libertad, Atelier, 2012.

- RODRIGUEZ YAGÜE, El sistema penitenciario español ante el siglo XXI, Lustel, 2013.